

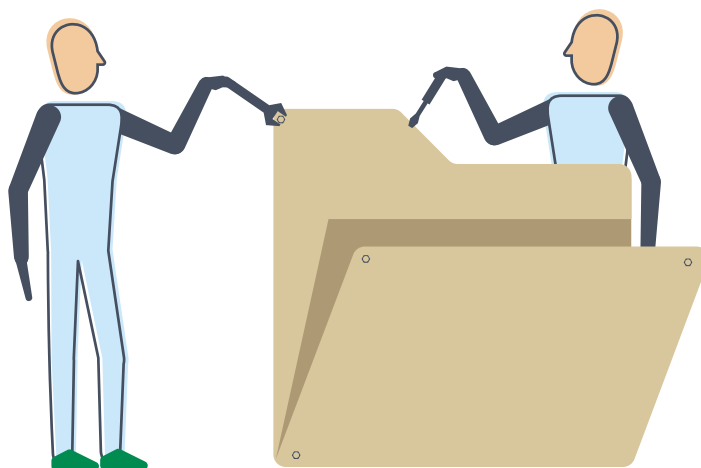
Operacje na plikach i folderach w obrębie sieci lokalnej, konfiguracja systemu i udostępnianie zasobów innym użytkownikom

Materiał prezentuje jak wykonać operacje na plikach i folderach w systemach: Windows, MacOS i Ubuntu.

Materiał zawiera filmy przedstawiające te zagadnienia oraz ćwiczenie.

Operacje na plikach i folderach w obrębie sieci lokalnej, konfiguracja systemu i udostępnianie zasobów innym użytkownikom

W sieci lokalnej możesz korzystać z udostępnionych zasobów oraz udostępniać swoje zasoby. Udostępniając zasób w [sieci komputerowej](#), możesz określić uprawnienia – kto (nazwa użytkownika, grupa użytkowników) i na jakich zasadach może korzystać z udostępnionego pliku lub folderu. Aby móc udostępnić zasób w [różnych systemach](#), należy skonfigurować ustawienia udostępniania.

Operacje na plikach i folderach

Źródło: CP, licencja: CC BY 3.0.

Windows 10 / 11

W systemie Windows należy uruchomić panel sterowania, następnie wybrać kolejno: Sieć i internet, Centrum sieci i udostępniania, a w kolejnym oknie po lewej stronie Zmień zaawansowane ustawienia udostępniania.

W kolejnym oknie zaznaczamy odpowiednie pozycje:

- Włącz odnajdowanie sieci
- Włącz udostępnianie plików i drukarek
- Włącz udostępnianie, aby dowolna osoba z dostępem do sieci mogła odczytywać i zapisywać pliki znajdujące się w folderach publicznych

- Używaj szyfrowanie 128-bitowego do ochrony połączeń udostępniania plików (zalecane)
- Włącz udostępnianie chronione hasłem

Po zaznaczeniu klikamy przycisk **Zapisz zmiany**.

Po wykonaniu powyższych kroków, udostępnianie działa z reguły prawidłowo i w otoczeniu sieciowym będą widoczne udostępnione zasoby komputera.

Aby udostępnić zasób (folder, plik, dysk) należy przejść do lokalizacji, w której się znajduje. Klikamy prawym przyciskiem myszy na wybranym zasobie. Z menu kontekstowego wybieramy **Udziel dostępu do**, a następnie wybieramy opcję **Określone osoby**.

Jeżeli chcemy udostępnić zasób dowolnej osobie, bez konieczności logowania się użytkownika, w oknie kreatora udostępniania, z listy rozwijanej wybieramy **Wszyscy**, a następnie klikamy **Dodaj**.

Bezpieczniejszym sposobem udostępniania jest wskazanie wybranych użytkowników sieciowych. W tym celu wybieramy z listy rozwijanej użytkownika, któremu chcemy udostępnić zasób. Użytkownik ten musi mieć konto na tym komputerze. Udostępniony zasób będzie widoczny w sieci, ale osoba, która będzie chciała z niego skorzystać, będzie musiała wpisać odpowiednią nazwę użytkownika i hasło (takie jak do zalogowania się na komputerze).

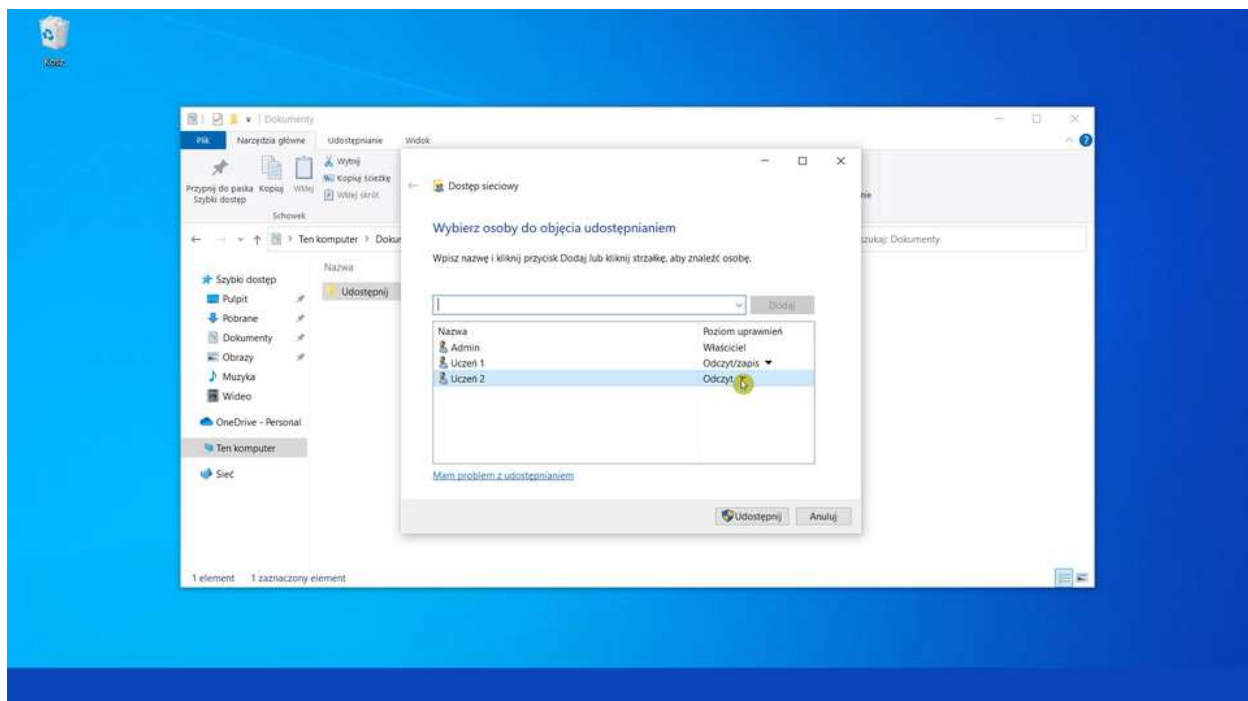
Gdy na liście pojawi się nazwa **Wszyscy** lub nazwa użytkownika, po prawej stronie wybieramy poziom uprawnień. Jeśli chcemy tylko udostępnić możliwość pobierania danych, należy wybrać **Odczyt**, jeśli chcemy również udostępnić możliwość zapisywania plików, wybieramy opcję **Odczyt/zapis**. Następnie klikamy **Udostępnij** na dole okna.

Po pojawieniu się nowego okna, ze ścieżką do udostępnionych zasobów, klikamy **Gotowe**.

Ważne!

Pomimo różnic w interfejsie systemu Windows 10 i Windows 11, udostępnianie folderów w obu systemach jest bardzo podobne. W systemie Windows 11 **Panel Sterowania** przeniesie cię do **Ustawień**, gdzie znajdziesz te same opcje co w poprzedniej wersji systemu. **Udziel dostępu do** znajdziesz w menu kontekstowym klikając **Pokaż więcej opcji**.

Zapoznaj się z poniższym filmem przedstawiającym proces włączenia udostępniania plików oraz udostępniania folderu.

Film dostępny pod adresem </preview/resource/ROAZSefYwojD1>

Udostępnianie folderu - Windows 10

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Film zawiera informację o udostępnianiu folderu w systemie Windows 10.

MacOS Catalina

Aby udostępniać pliki w systemie MacOS, należy uruchomić **Preferencje systemowe**. Znajdziemy je klikając na logo Apple w lewym górnym rogu pulpitu. Następnie klikamy na zakładkę **Udostępnianie**.

Jeżeli nie mamy dostępu, system zażąda, aby podać nazwę i hasło użytkownika, który ma uprawnienia administratora, gdyż tylko administratorzy mogą zmieniać ustawienia systemu.

Po weryfikacji użytkownika mamy możliwość zmiany ustawień, zaznaczając elementy, które chcemy udostępniać.

Zaznaczamy usługę **Udostępnianie plików**, następnie używając znaku „+” pod polem **Udostępnione foldery**, wskazujemy katalog, który chcemy udostępnić.

Dodany element pojawi się na liście **Udostępnione foldery**.

Nowy katalog jest dostępny tylko dla użytkownika, który go udostępnił. Aby udostępnić go wszystkim, klikamy w uprawnienia pozycji **Każdy** i wybieramy rodzaj uprawnień.

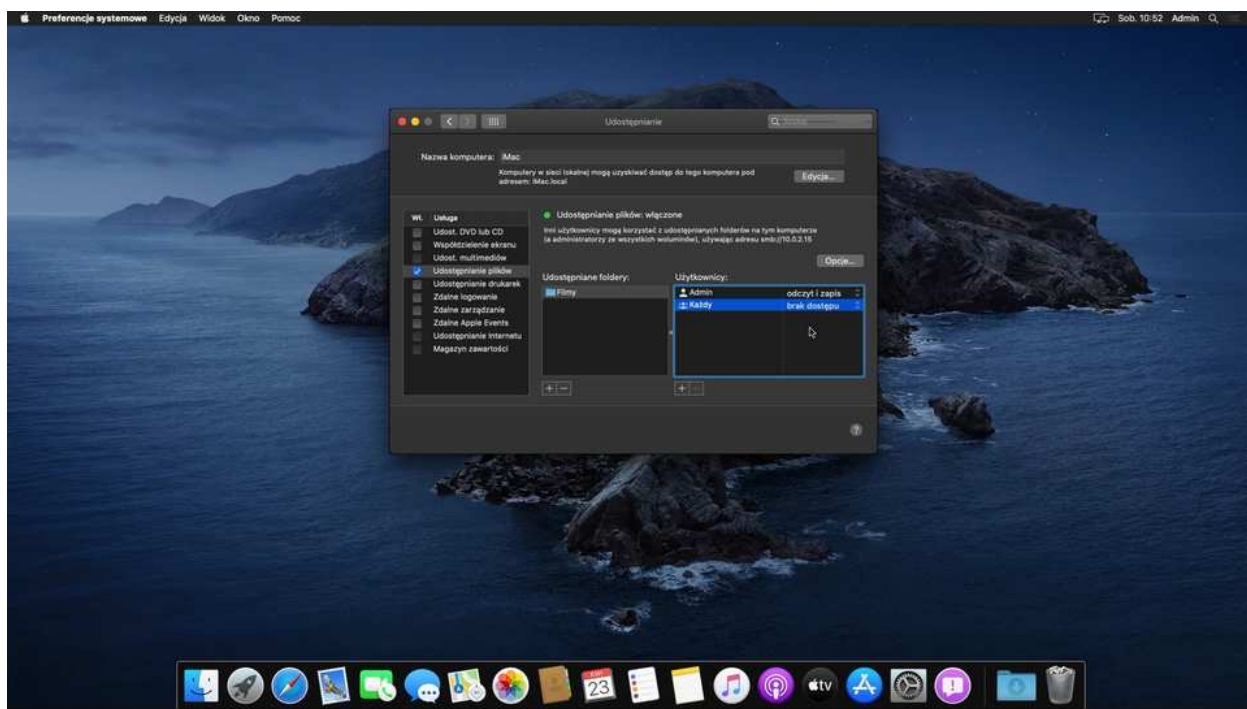
Możemy również dodać użytkownika, któremu będziemy udostępniać katalog. W tym celu klikamy na znak „+” pod oknem użytkownicy.

Użytkownika możemy wybrać z istniejących lub dodać z zakładki Kontakty.

Klikamy na przycisk **Wybierz** i określamy uprawnienia użytkownika do udostępnianego katalogu.

Każdy upoważniony użytkownik, który widzi w sieci twój komputer będzie mógł pobrać z tego folderu pliki, które zostaną w nim umieszczone.

Zapoznaj się z poniższym filmem przedstawiającym proces włączenia udostępniania plików oraz udostępniania folderu.

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1dULrQU2f4JP>

Udostępnianie folderu - MacOS Catalina

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Film zawiera informację o udostępnianiu folderu w systemie MacOS Catalina.

Ubuntu 20.04

Aby udostępniać zasoby w systemie Ubuntu, należy zainstalować usługę udostępniania. Możemy to zrobić przy pierwszej próbie udostępnienia. System poinformuje nas o braku usługi i zaproponuje zainstalowanie. Aby udostępnić katalog, należy kliknąć na nim prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybrać **Współdzielenie sieci lokalnej**.

W oknie współdzielenie katalogów zaznaczamy opcję **Udostępnianie tego katalogu**.

Jeśli usługa nie została wcześniej zainstalowana, pojawi się informacja o możliwości jej zainstalowania.

Klikamy na przycisk **Zainstaluj usługę**. System poprosi o zatwierdzenie operacji.

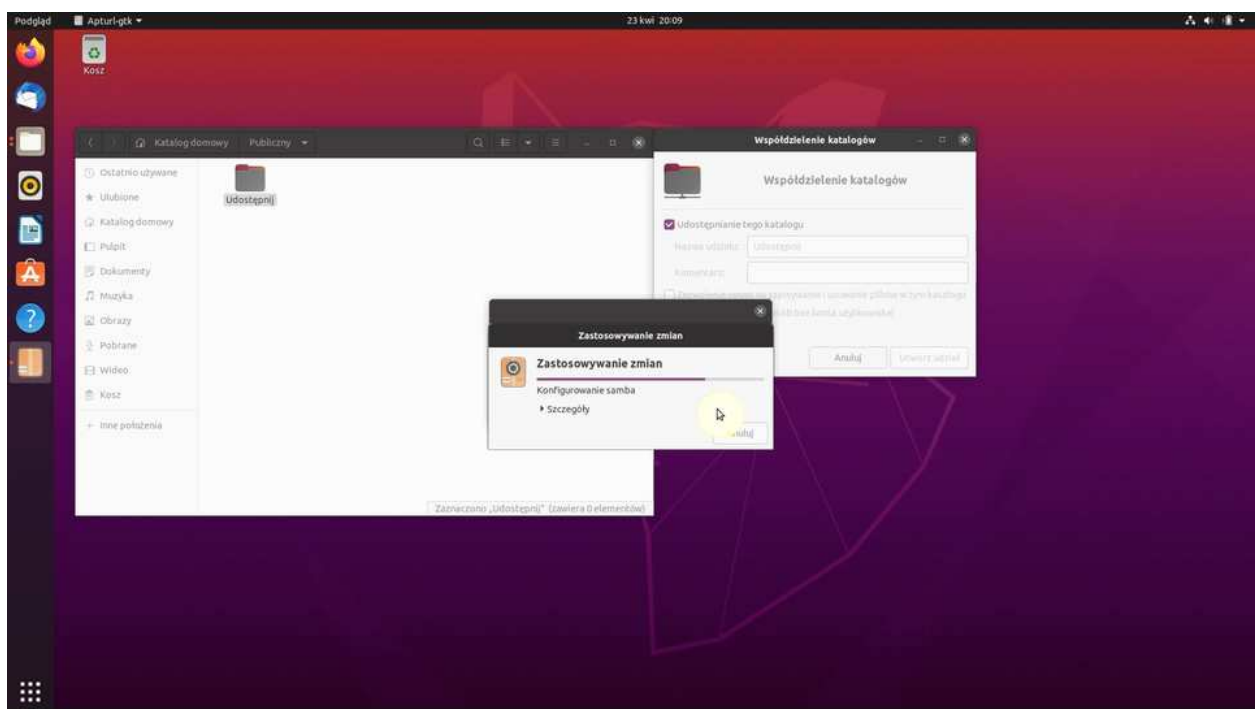
Zostaniemy poproszeni o wpisanie hasła administratora w celu zweryfikowania uprawnień do zainstalowania usługi.

Po zakończeniu instalacji mamy dostępne dwie opcje uprawnień:

- zezwalać innym na zapisywanie i usuwanie plików w tym katalogu;
- dostęp dla gości (dla osób bez konta użytkownika).

Zaznaczenie pierwszej opcji skutkuje pełnym udostępnieniem katalogu, czyli inni użytkownicy będą mogli pobierać, dodawać oraz usuwać pliki z katalogu. W przypadku, jeśli zaznaczymy drugą opcję użytkownicy będą mogli jedynie pobrać zawartość na swój komputer.

Zapoznaj się z poniższym filmem przedstawiającym proces włączenia udostępniania plików oraz udostępniania folderu.

Film dostępny pod adresem [/preview/resource/RbMrCsWtQ1OIR](#)

Udostępnianie folderu - Ubuntu 20.04

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Film zawiera informację o udostępnianiu folderu w systemie Ubuntu 20.04.

Ćwiczenie 1

Utwórz folder o nazwie **Udostępnione**. Skopiuj do folderu dowolne dwa pliki. Udostępnij folder kolejno:

- wszystkim tylko do odczytu,
- wszystkim do odczytu i zapisu,
- określonym osobom do odczytu,
- określonym osobom do odczytu i zapisu.

Jeśli masz możliwość, sprawdź, korzystając za każdym razem z innego komputera podłączonego do sieci, jaki masz dostęp do udostępnionego zasobu oraz, jakie operacje możesz wykonać na plikach w udostępnionym zasobie (odczyt, zapis w lokalizacji).

Ćwiczenie 2

Zaznacz, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe.

Zdanie	Prawda	Fałsz
W systemie Windows konfigurację ustawień udostępniania znajdziesz w zakładce Ułatwienia dostępu w Panelu sterowania .	☐	☐
W systemie MacOS Catalina dostępne są poziomy uprawnień: "tylko odczyt", "odczyt i zapis", "tylko zapis", "brak dostępu".	☐	☐
W systemie Windows musisz włączyć udostępnianie chronione hasłem, aby umożliwić udostępnianie plików.	☐	☐
Dostęp dla gości w systemie Ubuntu umożliwia użytkownikom pobieranie, dodawanie oraz usuwanie plików z katalogu.	☐	☐
W systemie Windows dostępne są poziomy uprawnień: "odczyt", "odczyt/zapis", "tylko zapis".	☐	☐
Jeśli chcemy tylko udostępnić możliwość pobierania danych, należy wybrać poziom uprawnień "odczyt".	☐	☐
Do udostępniania zasobów w systemie Ubuntu, wymagane jest zainstalowanie usługi udostępniania.	☐	☐
W systemie MacOS Catalina konfigurację funkcji udostępniania ma możliwość użytkownik bez uprawnień administratora.	☐	☐
W systemie Ubuntu mamy tylko dwie opcje uprawnień udostępniania.	☐	☐
Aby umożliwić udostępnianie plików w systemie Windows musisz Włączyć udostępnianie plików i drukarek w Zaawansowanych ustawieniach udostępniania .	☐	☐

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Wykorzystaj poniższe pole tekstowe na zapisanie swoich notatek i przemyśleń.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

